

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์เยาวชนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีการกำหนดรูปแบบแนวทางการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบสอบถาม
4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมีวิธีการศึกษาประกอบไปด้วย

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) ได้แก่ หนังสือ ตำรา และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วารสาร บทความวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้
2. ศึกษาจากภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาแบบสำรวจข้อมูลในลักษณะคำถามปลายปิด (Close ended) และคำถามปลายเปิด (Open ended) ตามกรอบแนวคิด เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการวิจัยในครั้งนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรที่เป็นข้าราชการที่ปฏิบัติงานในศูนย์เยาวชนสังกัด กรุงเทพมหานครทั้ง 31 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 130 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์เยาวชน ผู้นำกิจกรรมพลศึกษา ผู้นำกิจกรรมนาฏศิลป์ ผู้นำกิจกรรมศิลปะ ผู้นำกิจกรรมคหกรรม ผู้นำกิจกรรมห้องสมุด นักสังคมสงเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีรายละเอียด ดังนี้

1. บุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนอยู่ในสังกัดสำนักงานเขต 25 ศูนย์ฯ จำนวน 88 คน
2. บุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนระดับศูนย์ภาค 5 ศูนย์ฯ ในสังกัด กองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว 5 ศูนย์ฯ จำนวน 12 คน
3. บุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) 1 ศูนย์ฯ จำนวน 30 คน

ตารางที่ 3.1

จำนวน บุคลากร ปี 2548-2549 จำแนกตามประเภทศูนย์เยาวชน

ประเภทศูนย์เยาวชน	บุคลากร (คน)
<u>สำนักงานเขต (ฝ่ายพัฒนาชุมชน)</u>	
สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	
1. ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส	3
สำนักงานเขตพระนคร	
2. ศูนย์เยาวชนเทเวศร์	5
3. ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ	2
สำนักงานเขตบางพลัด	
4. ศูนย์เยาวชนจักรกัปปะวัตนี	3
5. ศูนย์เยาวชนสะพานพระราม 8 (ด้านฝั่งธนบุรี)	2
สำนักงานเขตธนบุรี	
6. ศูนย์เยาวชนเวฬุราชินี	4
สำนักงานเขตบางกอกใหญ่	
7. ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี	3
สำนักงานเขตทุ่งครุ	
8. ศูนย์เยาวชนทุ่งครุ	2
สำนักงานเขตบางกอกน้อย	
9. ศูนย์เยาวชนอัมพวา	3

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ประเภทศูนย์เยาวชน	บุคลากร (คน)
สำนักงานเขตดุสิต	
10. ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย	4
สำนักงานเขตบางซื่อ	
11. ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช	4
สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ	
12. ศูนย์เยาวชนสะพานพระราม 9 (ด้านฝั่งธนบุรี)	1
สำนักงานเขตจอมทอง	
13. ศูนย์เยาวชนจอมทอง	8
สำนักงานเขตตลิ่งชัน	
14. ศูนย์เยาวชนชัยพฤกษ์มาลา	5
สำนักงานเขตปทุมวัน	
15. ศูนย์เยาวชนปทุมวัน	4
16. ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่	3
สำนักงานเขตบึงกุ่ม	
17. ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม	4
สำนักงานเขตบางรัก	
18. ศูนย์เยาวชนวัดหัวลำโพง	2
สำนักงานเขตวัฒนา	
19. ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง	3
สำนักงานเขตบางนา	
20. ศูนย์เยาวชนบางนา	4
สำนักงานเขตคลองเตย	
21. ศูนย์เยาวชนคลองเตย	2
สำนักงานเขตลาดกระบัง	
22. ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง	6

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ประเภทศูนย์เยาวชน	บุคลากร (คน)
สำนักงานเขตยานนาวา	
23. ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้	3
สำนักงานเขตมีนบุรี	
24. ศูนย์เยาวชนมีนบุรี	6
สำนักงานเขตบางเขน	
25. ศูนย์เยาวชนบางเขน	4
<u>กองนันทนาการ (ศูนย์เยาวชนระดับภาค)</u>	
1. ศูนย์เยาวชนบางขุนเทียน	2
2. ศูนย์เยาวชนเกียกกาย	1
3. ศูนย์เยาวชนสะพานสูง	อยู่ระหว่างการก่อสร้างคาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี 50
4. ศูนย์เยาวชนลุมพินี	5
5. ศูนย์เยาวชนบางแค (เรื่องสอน)	4
<u>ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)</u>	
1. ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	30
รวม	130

ที่มา: กองนันทนาการ, สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว, 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูล แนวความคิดและผลงานวิจัยต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าวิจัยมาสรุปตั้งเป็นประเด็นคำถาม ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลขั้นพื้นฐานของกลุ่มประชากรที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ในลักษณะของคำถามที่ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมายหน้าข้อความให้ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้ของบุคลากรต่อการพัฒนาการจัดบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ตามนโยบายการพัฒนาศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานครภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนด ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของบุคลากรต่อนโยบายของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นแบบปลายปิด โดยมีตัวเลือก 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และ ไม่ใช่ เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ในข้อคำถามที่เป็นแนวบวกให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก (ใช่)   คะแนน เป็น   1

ตอบผิด(ไม่ใช่)   คะแนน เป็น   0

ในข้อคำถามที่เป็นแนวลบให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก (ใช่)   คะแนน เป็น   0

ตอบผิด(ไม่ใช่)   คะแนน เป็น   1

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของบุคลากรต่อการพัฒนาบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ซึ่งแบบสอบถามแบบ ตามวิธีของ Likert และใช้มาตรวัดระดับมาตราช่วงโดยแบ่งการวัดเป็น 5 ระดับ

ในข้อคำถามที่เป็นแนวบวกให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด   =   5   คะแนน

เห็นด้วยมาก   =   4   คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง   =   3   คะแนน

เห็นด้วยน้อย   =   2   คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด   =   1   คะแนน

ในข้อคำถามที่เป็นแนวลบให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด   =   1   คะแนน

เห็นด้วยมาก   =   2   คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง   =   3   คะแนน

เห็นด้วยน้อย   =   4   คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด   =   5   คะแนน

ซึ่งการแปลความหมายของคะแนนเป็นระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ว่าอยู่ในระดับใดนั้น ผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

ส่วนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้คลาการศูนย์เยาวชนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แสดงความคิดเห็นในข้อมูลภายใต้กรอบแนวคิดด้านต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ

การทดสอบความเชื่อมั่นในแบบสอบถาม

1. ทดสอบในด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านความรู้ของบุคลากรต่อการพัฒนาการจัดบริการศูนย์เยาวชน ทดสอบความเข้าใจ และการใช้ภาษา โดยนำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการวิทยานิพนธ์/ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง หรือมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวพิจารณาและให้คำแนะนำ
2. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) แนะนำเพื่อให้ครอบคลุมและชัดเจน
3. การทดสอบ Pre-Test แบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ระหว่าง วันที่ 26-28 กุมภาพันธ์ 2550 เพื่อหาความเชื่อมั่นก่อนการเก็บข้อมูลจริงกับบุคลากรศูนย์เยาวชนจากกลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน โดยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach Method) ที่มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) หรือ ครอนบาค แอลฟา (Cronbach Alpha) เป็นการทดสอบความเชื่อถือของชุดเครื่องมือที่วิจัย ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.9024
4. แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และเที่ยงตรง

เกณฑ์การแปลผล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของบุคลากรต่อการพัฒนาการจัดบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ตามนโยบายการพัฒนาศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 31 ข้อ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้
  - 1.1 นโยบายการบริการสุขภาพ
    - 1.1.1 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	4 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1 – 3	ต่ำกว่า 50 %

1.1.2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	5 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1–4	ต่ำกว่า 50 %

1.1.3 ด้านการส่งเสริมโภชนาการ

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	4 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1–3	ต่ำกว่า 50 %

1.1.4 นโยบายการบริการสุขภาพ ในภาพรวม

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	9 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1–8	ต่ำกว่า 50 %

1.2 นโยบายการบริการสวัสดิการสังคม

1.2.1 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	4 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1–3	ต่ำกว่า 50 %

1.2.2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในครอบครัว

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	5 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1–4	ต่ำกว่า 50 %

1.2.3 ด้านการจัดสวัสดิการต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	6 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1–5	ต่ำกว่า 50 %

1.2.4 นโยบายการบริการสวัสดิการสังคม ในภาพรวม

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	9 ขึ้นไป	สูงกว่า 50 %
น้อย	1-8	ต่ำกว่า 50 %

สรุปในภาพรวมเกี่ยวกับความรู้ของบุคลากรต่อการพัฒนาบริการศูนย์เยาวชน
แนวใหม่ตามนโยบายการพัฒนาศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	ร้อยละ
มาก	16-31	สูงกว่า 50 %
น้อย	1-15	ต่ำกว่า 50 %

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาบริการศูนย์เยาวชนแนวใหม่ในการแสดง
ระดับของคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถาม 5 ระดับ จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยมีเกณฑ์
ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.41-5.00	หมายถึง	ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.60	หมายถึง	ระดับน้อย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา โดยการศึกษานโยบายการเก็บข้อมูลจาก
เอกสารต่าง ๆ และทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็น โดยมีการดำเนินการเกี่ยวกับการ
การดำเนินการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการนำมาใช้
ประกอบการสร้างแบบสอบถาม ทั้งในลักษณะแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด
2. สร้างแบบสอบถามลักษณะปลายปิดและปลายเปิด ตามกรอบแนวคิดที่ใช้
ในการศึกษา และทดสอบ Pre-test แบบสอบถาม
3. ดำเนินการขอหนังสือจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เพื่อขออนุญาตหัวหน้าศูนย์เยาวชนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในการขอจัดเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย
ในครั้งนี้

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาจะเป็นผู้แจกแบบสอบถาม จำนวน 130 ชุด และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 6-20 มีนาคม พ.ศ. 2550 เพื่อป้องกันความผิดพลาดและเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษที่ได้รับกลับมา ทั้งในลักษณะคำถามปลายปิดและในลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อประกอบข้อมูลการนำเสนอผลงานวิจัยโดยในส่วนของแบบสอบถามปลายปิด การวิเคราะห์ ผู้ศึกษาเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Science Program) เป็นตัวกำหนดและนำผลการวิจัยที่ได้มาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา ประกอบข้อมูลทางสถิติ โดยวิธีการทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (mean) ตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่เลือกตอบแบบสอบถาม
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว โดยใช้ค่า Chi-Square นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
5. นำข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด โดยการเรียงลำดับความสำคัญมากน้อยของความคิดเห็น โดยการจัดเป็นหมวดหมู่เดียวกัน และนำมาแจกแจงความถี่โดยการหาค่าร้อยละของคำตอบ

การนำเสนอผลการศึกษา

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการศึกษา จากข้อมูลที่ได้รับ ทั้งคำตอบจากแบบสอบถาม นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการแปลผล โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Method) โดยใช้สถิติ ในรูปของตัวเลขที่เป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ตารางประกอบคำบรรยาย และการวิเคราะห์